

Європейські газові ринки

Календарний тиждень №31 (1-6 серпня 2016 року)

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
CEGH - Центральноевропейський газовий хаб (Баумгартен)
ГТО – газотранспортний оператор
ГТС – газотранспортна система
ЄЦБ – Європейський центральний банк
СПГ – скраплений природний газ
ПСГ – підземні сховища газу
ТКМ - тисяча кубічних метрів
ЦСЄ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20°C та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, використано вищу теплоту згоряння російського експортного газу в Європі, як її спільно визначено Міжнародним енергетичним агентством, Організацією економічного співробітництва і розвитку та Евростатом.

Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, - обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тижневі та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин.

Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні цін, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводяться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Замість прогнозованого аналітиками зростання цін на газ, відбувалося їхнє падіння. Норвегія не тільки скасувала заплановане призупинення робіт на об'єктах видобування, але й збільшила експортний потік. На тлі поточного низького попиту в Європі, дій Норвегії, порівняно невеликих, виявилось достатньо, щоб повернути назад ціновий процес. Головними причинами норвезької інтервенції могла бути конкурентна боротьба з перспективним американським СПГ. Напередодні ціни досягли рівня його конкурентоспроможності в Європі. Не виключено також, що Норвегія могла скористатися регламентними роботами на ГТС Ямал-Європа, щоб розширити свою частку на європейському ринку.

ПСГ станом на кінець тижня були заповнені в середньому по ЄС-28 на 61,40%, на рівні минулого року. Середнє добове закачування по ЄС-28 становило 160 млн. куб. м/добу, відбір з ПСГ мав місце лише у Великобританії. Практично всі обсяги закачування по ЄС припали на Італію, Францію, Австрію, Німеччину та Словаччину.

Ціни на нафту на нафтопродукти зростали.

Спотові ціни. Падіння відносно попереднього тижня спотових цін склало в середньому 5,5%. 5 серпня середньозважені денні ціни з поставкою наступної доби становили в Австрії \$169, Польщі \$170, Чехії \$160, NCG – \$159, TTF \$157.

Ф'ючерсні ціни. Падіння цін місячних контрактів склало в середньому 3,5%. Середньозважені денні ціни з поставкою наступного місяця становили 5 серпня в Австрії \$175, Польщі \$179, Чехії \$167, NCG \$165, TTF – \$162. Середня тижнева ціна з поставкою в зимній сезон 2016 р. по хабах Континентальної Європи зменшилася на 3,9% до \$193. Об'єми ф'ючерсної торгівлі були низькими.

Німецькі хаби. Ф'ючерсні ціни на платформі *Pegas* впали на 4%. Об'єми ф'ючерсної торгівлі були низькими. Крім згаданих вище тимчасових факторів, слід припускати, що хаби залишаються в основному майданчиками саме спотової торгівлі.

Польща. Спотові ціни впали на 6,5%, ф'ючерсні – на 2,9%. Середня тижнева ціна з поставкою наступної доби склала 174 дол. США/ткм. Об'єми торгівлі ф'ючерсним газом значно зросли; можливо, вплинуло падіння цін; у середньому по всіх ф'ючерсних контрактах зростання тижневого об'єму відносно попереднього тижня склало 165%.

Ціни з доставкою до кордону України. Проведені НГБІ розрахунки ціни на кордоні України природного газу, придбаного на сусідніх з Україною європейських торговельних майданчиках, з урахуванням витрат на транспортування, показують, що у випадку Польщі газ коштуватиме мінімум на 15 дол. США/ткм дешевше, ніж газ куплений на CEGH, NCG або в Чехії (при транспортуванні з Чехії через Словаччину).

Серйозні зміни в Баумгартені. З кінця листопада спотові та ф'ючерсні трансакції на *CEGH Gas Exchange* здійснюватимуться на платформі *Pegas* за правилами *Powernext*. Антимонопольні відомства Німеччини та Австрії ухвалили утворення СП з торгівлі газом в ЦСЄ на базі Баумгартена. Зміни становлять собою етап стратегії ЕЕХ з охоплення регіону ЦСЄ в цілому.

Експорт ПАТ «Газпром» до Європи. Темпи приросту експорту до Європи сповільнюються. За підсумками 7 місяців 2016 р. три найбільші споживачі «Газпрому» - Німеччина, Туреччина та Італія - не увійшли до числа названих «Газпромом» країн, які активно нарощують імпорту російського газу. З іншого боку, аналітики *Platts* вважають, що ціни в Європі на російський газ зберуть високу конкурентоздатність до кінця 2017 р. Основна причина – падіння цін на нафту в липні до найнижчого рівня за 3 місяці.

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»

08.08.2016 р.